

Készítette: Breitner Péter

A REGIONÁLIS MŰHELYMUNKA TEMATIKÁJA

A II. szakasz fő irányai

Hajléktalan emberek társadalmi és munkaerő-piaci integrációjának szakmai és módszertani megalapozása
TÁMOP-5.3.2-08/1-2008-0001

Összefogás Közalapítvány
FOGLAK projektiroda
1134 Budapest, Dózsa Gy. út 152.
telefon: (06-1) 238-95-28
Projektiroda: 1084 Budapest, Szentkirályi
u. 22-24., telefon: (06-) 789-62-77
E-mail cím: kmregio@foglakprojekt.hu
Honlap: www.foglakprojekt.hu

A regionális műhelysorozat I. szakaszának 6 hónapja során megtapasztaltuk, hogy a műhelymunka hosszú távú, konkrét megtervezése nagyon nehezen kivitelezhető, hiszen nem vagyunk birtokában azoknak annak a tudásnak, amely eredményeképpen pontosan be tudnánk jósolni azokat az ismeretigényeket, amelyek a műhelymunka során jelentkezhetnek.

A műhelymunka – álláspontunk szerint – akkor lesz eredményes, ha érzékenyen reagálni tud a menet közben felmerülő igényekre. Ezek az igények nem csak nehezen kiszámíthatóak előre, hanem régióként, szakmai közösségenként is változatosak, tartalmunkban és ütemükben egyaránt.

A találkozók hosszú távú aprólékos megtervezése, majd annak kötelező végrehajtása merev és rugalmatlan munkaformát eredményezne, de természetesen tervezés, és bizonyos fokú egységesség nélkül, laissez faire sem működhethetnek a műhelyek.

Javaslatunk egy köztes állapotot céloz meg, amely hónapról-hónapra előre megtervezett konkrét témákat nem ír elő, viszont fő irányokat, témacsoportokat meghatároz. Ez egyfajta közös keret, amely minden regionális műhelyre nézve kötelező. A kereten belül viszont, szabadon mozoghatnak. A témák pontos meghatározásában, a különböző témakörök belső arányaiban igényük szerint, szabadon mozoghatnak a különböző szakmai közösségek.

Szintén a rugalmasabb működési feltételek igényét támasztja alá, hogy hosszú távon a műhelyeken részt vevők ismeretigényein túl bejósolhatatlan az is, hogy milyen szakmunkák, esetleg kifejezetten a TÁMOP 5.3.3. pályázattal kapcsolatos szakmai anyagok látnak napvilágot, amelyet sürgősen meg kell vitatniuk, talán véleményezniük is kell a szakmai közösségeknek.

A REGIONÁLIS MŰHELYMUNKA II. SZAKASZA – FŐ IRÁNYOK

A LAKHATÁSI ÉS A FOGLALKOZTATÁSI FELTÉTELRENDSZEREK

A 2009. év elején, a várakozásokkal ellentétben szakmai nyilvánosság elé került a TÁMOP 5.3.3. pályázat két alapvető fontosságú keretanyaga: a lakhatási feltételrendszer-tervezet és a foglalkoztatási feltételrendszer-tervezet.

A műhelyeknek fontos feladata e két anyag alapos megismerése, értelmezése, módosítási, változtatási javaslatok közös megfogalmazása.

A hajléktalan emberek lakhatási nehézségeiről, azok lehetséges megoldásairól már tudnak segítő szervezetek egyet s más: több pályázaton vehettek részt az elmúlt években, ismereteket és némi rutint is szerezhettek ebben a témában, így várhatóan a műhelytalálkozókon sem fog gondot okozni az erre vonatkozó feltételrendszer feldolgozása és véleményezése. A meghívott előadókat a feltételrendszerek kidolgozói közül érdemes kiválasztani. Ez többek között azért is hasznos, mert azonnali a visszacsatolás feltételrendszer készítői és a műhelybeszélgetés résztvevői között.

A hajléktalan emberek foglalkoztatásával már más a helyzet: magának a „foglalkoztathatóvá tételnek” még csak akad valamennyi előképe Magyarországon. (Ez nagyjából a szociális munkának azt a szakaszát jelenti, amely fizikai és mentális szinten hozzásegíti a hajléktalan embereket ahhoz, hogy képesek legyenek munkát vállalni.)

A foglalkoztatásnak a munkáltatói szempontokkal, munkajoggal, állásfeltárással kapcsolatos része azonban, ehhez képest még ismeretlen terület. A szociális segítőknél, szervezeteknek eddig kevés dolguk akadt ilyesmivel.

Éppen ezért erre a témára talán több műhelyt is érdemes felhasználni. A témában való elmélyüléshez hasznosnak tartjuk, hogy a műhelyeken a foglalkoztatás területének többféle nézőpontjával is találkozzanak a résztvevők: a munkavállalók (esetünkben a hajléktalan emberek) érdekei, szempontjai mellett meg kell ismerniük a munkáltatók, a munkaügyi központok, és más munkaközvetítéssel foglalkozó szervezetek munkáját, munkamódszereit, igényeit, sőt a hajléktalan emberekhez való viszonyukat is. Ez többek között azért is fontos, mert ezeknek az ismereteknek a birtokában van arra esély, hogy ügyfeleiket majd „el tudják majd adni” a munkaerőpiacon.

A foglalkoztatási témájú műhelyekre a feltételrendszer kidolgozói mellett éppen ezért meghívható olyan szakember is, akinek projekt- tapasztalata van hajléktalan emberek foglalkoztatásával kapcsolatban, valamint ismeretei vannak a munkáltatókkal, munkaügyi központtal és más hivatalokkal történő kapcsolattartás, állásfeltárás, állasközvetítés stb. területén.

Fontos megértenie a szociális szakmának, hogy a munkaerőpiacot (a segítő szakmával ellentétben) a profit mozgatja, ezért a műhelyekre célszerű meghívni a „másik oldal” képviselőit is: munkáltatókat, a munkaügyi központ képviselőit, vagy más, munkaerőpi-

accol foglalkozó szakembereket, akik jártasak a munkakereslet és -kínálat mozgásainak szabályaiban, az állásfeltárás, a munkáltatói kapcsolattartás, a munkáltatók érzékenyítésének területein.

A KONZORCIUMI PARTNERSÉG

A TÁMOP 5.3.3. pályázaton való részvétel nagy erőbefektetést kíván majd a szervezetektől. A nagyobb intézmények ezt várhatóan könnyebben, a kisebbek nehezebben tudják teljesíteni. Éppen ezért – különösen a kisebb szervezetek számára – fontos megismerni a konzorciumi együttműködésben rejlő lehetőségeket, az együttműködési forma jogi vonatkozásait, a konzorciumi szerződés formáit, előnyeit, hátrányait. Hasznos áttanulmányozniuk a korábbi példákat. Ezzel a témával mindenképpen érdemes foglalkozni a regionális műhelyeken. Olyan előadót célszerű meghívni, aki jártas a több szervezetet érintő, szabályozott együttműködések sajátosságaiban. Különösen szerencsés, ha a tapasztalatait EU-s pályázati projekt és/vagy foglalkoztatási projekt megvalósítása során szerezte.

A TÁRSADALMI EGYEZTETÉS

Az 5.3.3. pályázati kiírást vélhetőleg a 2009. év folyamán fogják társadalmi egyeztetésre bocsátani. A tervezet megismerése, értelmezése, a módosítási javaslatok közös megfogalmazása a regionális műhelyek fontos feladata. Erre a célra több találkozó is fordítható. Ezekre érdemes a pályázatot szervező kompetens képviselőjét, valamint a szakma gyakorlati művelői közül elismert, mértékadó személyiségeket is meghívni. Hasznos lehet továbbá a pályázatot szervező részéről a későbbi ellenőrzésekért, monitorozásokért felelős, vagy más, az ESZA Kht. pályázati ellenőrzéseiben jártas előadó jelenléte is.

A PÁLYÁZATI KIÍRÁS KÖZÖS FELDOLGOZÁSA, PÁLYÁZATÍRÁSI SEGÍTSÉGNYÚJTÁS

A társadalmi egyeztetés után megszületik a végleges pályázati kiírás szövege, amely után a regionális műhelyeknek abban kell segítséggel szolgálniuk, hogy a résztvevő szervezetek minél jobban megtervezett, jól összeállított, átgondolt pályázati tervet nyújthassanak be.

Bizonyára szükség lesz a pályázati szöveg részletes feldolgozására és értelmezésére. Erre valószínűleg érdemes lesz több műhelyalkalmat is felhasználni. Ezekre meghívhatók a helyi igényeknek megfelelően lakhatási, foglalkoztatási, képzési szakember, de talán jogász, profi pályázatíró cég képviselője is. Mindenképpen érdemes a pályázatot meghirdető intézmény kompetens képviselőit, esetleg a pályázat-előkészítő munkacsoport tagjait is elhívni egy-egy találkozóra.

A REGIONÁLIS MŰHELYEK INFORMÁCIÓTOVÁBBÍTÓ ÉS VÉLEMÉNYFOR- MÁLÓ SZEREPE

Az ország különböző régióiban működő műhelyeknek bizonyos esetekben egységesen kell működniük. Ez főleg olyankor válik szükségessé, ha valamilyen pályázattal kapcsolatos szakmai anyagról közös véleményt, álláspontot kell megfogalmaznunk. (Ilyenek például a lakhatási és foglalkoztatási feltételrendszerek, és a társadalmi egyeztetésre bocsátott pályázat is.) Többek között ennek érdekében a regionális koordinátoroknak együtt kell működniük egymással. Erre alkalmas a Regionális Koordinátori Team. Ezen a fórumon jól meg lehet szervezni egy ilyen (általában határidős) munkát. Megállapodhatnak egységes témájú szakmai műhelyek megszervezésében, közös működésmódot léptethetnek életbe, amely vonatkozhat a meghívott előadó személyére, a vélemények visszacsatolásának igényére, vagy más bármi másra. Egységesen megfogalmazott kérdéseket intézhetnek a különböző regionális műhelyeken résztvevő szakemberekhez, vagy akár rajtuk keresztül, a résztvevők saját munkahelyi teamjeihez is, aztán a válaszokat is összegyűjthetik ugyanezen az útvonalon és továbbíthatják a döntéshozók felé.

A közösen elhatározott szempontok továbbítása, majd a vélemények, álláspontok helyi összegyűjtése és országos összesítése (ha ilyenre van szükség) nem kis feladat, de nagyon fontos, hogy olajozottan működjön. Akármilyen jó ötletek, javaslatok születnek is az egyes műhelyeken, nem sokat érnek, ha nem jutnak el a megfelelő döntéshozó csoportokhoz.

A regionális műhelyek rendszerében rejlő hatékony információ-áramoltató, -továbbító, illetve a közös vélemény kialakítására vonatkozó potenciált nem szabad elhanyagolni. Ennek nagyon sok hasznát vehetjük még.

Nemzeti Fejlesztési Ügynökség
www.ujszachenyiterv.gov.hu
06 40 638 638

MAGYARORSZÁG MEGÚJUL

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg.